

ΤΟ 3ΟΝ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΗΣ Μ.Κ.Ο. «ΡΩΜΗΟΣΥΝΗ» (Β' ΜΕΡΟΣ-ΛΟΙΠΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ).

Ὁ δεύτερος εἰσηγητής εἰς τό Γ' διεθνές Συνέδριον τῆς Μ.Κ.Ο. "Ρωμηοσύνη" εἰς Πάφον (10-10-2010) ἦτο ὁ Καθηγητής τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Φώτιος Δημητρακόπουλος, ὁ προσφάτως συγγράψας, τῇ ὑποδείξει τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου τό ἐκλεκτόν βιβλίον: «Ὁ τόπος τοῦ Βαπτίσματος τοῦ Κυρίου στόν Ἰορδάνη ποταμό», ὠμίλησε μέ θέμα «Ὁ Ἅγιος Νεόφυτος ὁ Ἐγκλειστος στήν Ἀγία Γῆ». Τά κυριώτερα σημεῖα τῆς εἰσηγήσεως τοῦ κ. Δημητρακοπούλου εἶναι ὅτι ὁ Ἅγιος Νεόφυτος ἔζησε μεταξύ τῶν ἐτῶν 1134-1214. Ὅτι αἱ περισσότεραι περί αὐτοῦ πληροφορίες προέρχονται ἀπό τά ἔργα του, τά ὁποῖα ἐξέδωσε προφάτως εἰς κριτικήν ἔκδοσιν ἡ Ἱερά αὐτοῦ Μονή παρά τήν Πάφον τῆς Κύπρου. Ἀπό τά ἔργα τοῦ ὁσίου, «Τυπική Διαθήκη», «Ἐξαήμερος», «Θεοσημεῖα», «Πανηγυρικός», εἶπεν ὁ κ. Δημητρακόπουλος, προκύπτει ὅτι ὁ ἅγιος ἐγεννήθη εἰς τά Λεύκαρα ἀπό εὐσεβεῖς γονεῖς, τόν Ἀθανάσιον καί τήν Εὐδοξίαν, οἱ ὁποῖοι καί ἐδέχθησαν ἀργότερον τό μοναχικόν σχῆμα. Ὅτι ὁ ἅγιος ἠγνόησε τούς συντόμως συναφθέντας αὐτῷ ἀρραβῶνας καί ἐδραπέτευσε λάθρα διά τήν ἱεράν Μονήν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυστοστόμου Κουτσοβέντη. Ἐκεῖ λέγει, «τῇ φυγαδεῖα χρώμενος», ἐκαλλιέργει κατ' ἀρχάς τούς ἀμπελῶνας καί ἔπειτα ἔγινε παρεκκλησιάρχης. Ἀναζητῶν ἡσυχίαν καί Γέροντα, Πνευματικόν καθοδηγητήν, ἀνεχώρησε διά τούς Ἁγίους Τόπους τό 1189. Φαίνεται ὅτι ἔφθασε εἰς τόν λιμένα τῆς Ἀκκρης-Πτολεμαΐδος, διότι ἀναφέρει ἄλλα προσκυνήματα πρὶν ἀπό τήν προσκύνησίν του εἰς τόν Ἅγιον Τάφον. Ἐπεσκέφθη, λέγει, τήν Τιβεριάδα, τά Μάγδαλα, τό θαβῶρ, τόν Ἅγιον Τάφον, τήν ἔρημον τοῦ Σουκά, τόν Ἅγιον Σάββαν, τήν Μονήν Χοτζεβᾶ, «περινοστῶν τά μέρη τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ καί ὡς ὁ θηρευτής ἀναζητεῖ τās μελίσσας, οὕτω καί ἐκεῖνος ἀνεζήτει νά εὕρῃ πεφωτισμένον Γέροντα, ἵνα καθοδηγῇ αὐτόν εἰς τήν πνευματικήν ζωήν.

Ταῦτα συνέβαιναν ἐπὶ ἐξάμηνον μόνον διάστημα, μεθ' ὃ, ἀστοχήσας τοῦ ποθουμένου, χρηματισθεὶς, ἐπανεκάμψεν εἰς τήν γενέτειραν αὐτοῦ καί ἐν ᾧ ἡτοιμάζετο νά ἀναχωρήσῃ διά τό ὄρος Λάτρον, ἡμποδίσθη, κλαπεῖς, κατὰ θεῖαν οἰκονομίαν, ὑπό τῶν ἀνθρώπων τοῦ ναυστάθμου καί μετέβη εἰς τήν Ἱεράν Μονήν Ἁγίου Χρυσοστόμου Κουτσοβέντη, ἐξ ἧς, ὑπό τῆς θείας Προνοίας καθοδηγούμενος, εὗρε τήν παρά τό Μελισσόκομον ἐγκλείστραν αὐτοῦ, εἰς τήν ὁποίαν ἔζησε ὁσίως ἄχρι τῆς Κοιμήσεως αὐτοῦ, προσευχόμενος, συγγράφων καί καθοδηγῶν τόν Κυπριακόν λαόν.

«Ἄξιον μνήμης», εἶπεν ὁ κ. Δημητρακόπουλος, εἶναι «ὅτι κατὰ τούς χρόνους τοῦ Ἁγίου οἱ Ἅγιοι Τόποι καί ἡ Κύπρος κυβερνῶνται δυναστικῶς ὑπό τῶν Σταυροφόρων, τῶν ὁποίων ὁ Βαλδουῖνος ὁ Γ' συνεδέετο μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος Μανουήλ Γ' τοῦ Κομνηνοῦ, ὁ ὁποῖος ἀνεδείχθη ἀνακαινιστής τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως καί τῆς Βασιλικῆς τῆς Γεννήσεως εἰς Βηθλεέμ καί ἀπελάμβανε σεβασμοῦ ἀπό τόν Ἅγιον».

Μετά τόν καθηγητήν κ. Φώτιον Δημητρακόπουλον ὠμίλησεν ὁ ἐρευνητής τοῦ Κέντρου Μελετῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, κ. Κωστής Κοκκινόφτας.

Οὗτος ἠὺχαρίστησε τόν Μακαριώτατον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλον διά

τήν πρόσκλησιν νά ὁμιλήσῃ μέ θέμα: «Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων καί Κύπρος». Ἐπίσης ηὐχαρίστησε τόν Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντίνης κ. Ἀρίσταρχον διά τό ὅτι ἐπί τῆς Πατριαρχίας τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου Διοδώρου διηυκόλυνε αὐτόν καί τούς ἄλλους μελετητάς τῆς Μονῆς Κύκκου δι' ἐρεῦνας εἰς τό Ἀρχεῖον καί τήν Βιβλιοθήκην τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων. Ἐκ τῶν ἐρευνῶν τούτων προέρχεται ἡ μελέτη αὐτοῦ, εἶπε, περί τῶν σχέσεων Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ὡς καί ἡ ἀνακοίνωσις αὐτοῦ αὕτη εἰς τό Γ' Συνέδριον τῆς «Ρωμηοσύνης».

Οἱ Ἅγιοι Τόποι, εἶπεν ὁ κ. Κοκκινόφτας κατεῖχον ἀνέκαθεν ἰδιαιτέραν θέσιν εἰς τάς ψυχάς τῶν Κυπρίων. Οἱ Ἀπόστολοι ἐλθόντες ἐκ τῆς γειτνιαζούσης Ἱερουσαλήμ εἰς τήν Κύπρον ἐκήρυξαν τόν Χριστιανισμόν. Πρῶτος ὁ Βαρνάβας, εἰς τῶν ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων τό 45 μ.Χ. καί ἀκολούθως ὁ ἀπόστολος Παῦλος τό 50μ.Χ. Ἐν συνεχείᾳ μετὰ τό 326μ.Χ. ἡ Ἁγία Ἑλένη διῆλθε διά τῆς Κύπρου καί ηὐλόγησε μέ τεμάχιον Τιμίου Ξύλου τήν Ἱεράν Μονήν Σταυροβουνίου. Οἱ Ἅγιοι Τόποι προσείλκουν Κυπρίους προσκυνητάς καί τό τάγμα τῶν Σπουδαίων, ἡ σημερινή Ἀγιοταφίτικῃ Ἀδελφότης, Κυπρίους κληρικούς καί μοναχοὺς. Μία ἐκ τῶν πολλῶν μαρτυριῶν τούτων εἶναι ὁ Ἅγιος Γεώργιος ὁ Χοτζεβίτης, ὁ Κύπριος, τόν 6^{ον} μ.Χ. αἰῶνα. Μετὰ τά γεγονότα τοῦ 614 μ.Χ. καί 638 μ.Χ. ἀναφέρεται ἀπό τόν Λεόντιον Μαχαιρᾶν ὅτι 300 μοναχοί, κακῶς ἀναφερόμενοι ὡς Ἀλαμανοί, -διότι ἦσαν μοναχοί ἐκ τῶν Ἀγίων Τόπων- ἤλθον εἰς τήν Κύπρον. Διαρκούσης τῆς Σταυροφορικῆς περιόδου Πατριάρχαι Ἱεροσολύμων διέμεναν εἰς τήν Κύπρον. Κατά τήν διάρκειαν τῆς δυναστείας τῶν Μαμελούκων μεταξύ τοῦ 13^{ον} -16^{ον} μ.Χ. αἰ. ἡ Κύπρος ἤλθεν ἀρωγός εἰς τά προσκυνήματα καί τά μοναστήρια τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων. Χαρακτηριστικῇ περίπτωσις βοηθείας εἶναι ἡ δωρεά πρὸς τόν Ἅγιον Τάφον τοῦ Φιλίππου Φλάτρου τό 1523.

Κατά τήν διάρκειαν τῆς ὀθωμανικῆς περιόδου τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων ἀποκτᾷ Μετόχια εἰς Κύπρον, δέχεται Κυπρίους Ἀγιοταφίτας καί Κυπρίους προσκυνητάς. Ἐκ τῶν κτημάτων τούτων τοῦ Πατριαρχείου εἰς Κύπρον ὁ κ. Κοκκινόφτας ἀνέφερε τῆς Ἀψιθιωτίσης εἰς τό Σιγχαρί, τῆς Μιᾶς Μηλιάς, τῆς Ἀγίας Βαρβάρας εἰς τήν Ἀργάκα κ.ἄ.

Τό 1683 ἡ Ἱερά Μονή Ἀγίου Χρυστοστόμου Κουτσοβέντη εἶχε 15 μοναχοὺς. Ἐκ τῶν ἐνταχθέντων εἰς τήν Ἀγιοταφίτικὴν Ἀδελφότητα τόν 19^{ον} αἰ. Κυπρίων μοναχῶν ὁ κ. Κοκκινόφτας ἀνέφερε τόν Παρθένιον Μητροπολίτην Νεαπόλεως καί τόν λόγιον Ἱερομόναχον Γεδεών.

Ἀπό τόν 20^{ον} μ.Χ. αἰ. ἀνέφερε τούς μακαριστοὺς Μητροπολίτας Ἰορδάνου Μελέτιον, Τιβεριάδος Ἀνατόλιον καί Τιβεριάδος Γρηγόριον, ἀνακαινιστὴν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βηθφαγῆς, καί Ἀσκάλωνος Ἀρκάδιον ἀνακαινιστὴν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς προφήτου Ἡλιοῦ καί τόν Ἀρχιμανδρίτην Φιλούμενον μαρτυρήσαντα εἰς τό Φρέαρ τοῦ Ἰακώβ καί πρό ἔτους ἀνακηρυχθέντα ἱερομάρτυρα ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων.

Ἐκ τῶν λογίων Κυπρίων Ἀγιοταφιτῶν, τῶν συμβαλόντων εἰς τά γράμματα κατὰ τά τέλη τοῦ 19^{ον} αἰ. καί τὰς ἀρχάς τοῦ 20^{ου} αἰ., ὁ κ. Κοκκινόφτας ἀνέφερε τόν Πέτρας Μελέτιον, συμβαλόντα εἰς τήν ἵδρυσιν τῆς Σχολῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, τό 1855, τόν Ἰορδάνου Ἐπιφάνιον Ματτέον, τόν Ἱερώνυμον Μυριανθέα τόν Γάζης Φιλήμονα καί τόν Ἀγιοταφίτην ἱερομόναχον Ἰωάννην, ὁ ὁποῖος ἐδώρησε τήν οἰκίαν του εἰς τήν Λευκωσίαν, διά νά γίνῃ ἐκπαιδευτήριον.

Οἱ στενοί δεσμοί τῶν δύο Ἐκκλησιῶν φαίνονται καί ἐκ τῶν προσκυνητῶν τῆς Ἀγίας Γῆς. Δι' αὐτούς ἦσαν πολλοί οἱ κίνδυνοι, λόγω τῶν συγκοινωνιακῶν μέσων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ὁ κ. Κοκκινόφτας ἀνέφερε τά ναυάγια πλοίων τοῦ 1852, εἰς τὰ ὁποῖα ἐχάθησαν 180 προσκυνηταί καί ἐσώθησαν 83.

Οἱ στενοί δεσμοί τῶν δύο Ἐκκλησιῶν φαίνονται ἐπίσης καί ἀπό τήν ἀνάμειξιν τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων εἰς τās ὑποθέσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου τόν 20^{όν} αἰῶνα. Οὕτως π.χ., ὁ μακαριστός Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Δαμιανός προσεπάθησε νά συμβάλῃ εἰς τήν ἐπίλυσιν τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καί ὁ Μελέτιος Μεταξάκης, Ἀγιοταφίτης, διετέλεσε Μητροπολίτης Πάφου. Τό 1973 τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων ἀντεπροσωπεύθη εἰς τήν ἐν Κύπρῳ Σύνοδον, εἰς τήν ὁποίαν καθηρέθησαν οἱ τρεῖς Μητροπολῖται. Τό 1982, ὅτε ἤρθη ἡ καθαίρεσις τῶν τριῶν, τό 2000 εἰς τήν Μείζονα Σύνοδον διὰ τήν ἄρσιν τῆς κρίσεως καί τό 2006 εἰς τήν Διηρυμένην Σύνοδον εἰς Σαμπεζύ τῆς Γενεύης, διὰ τήν κήρυξιν εἰς χρεῖαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

«Ἐξ ὅλων τούτων», κατέληξεν ὁ κ. Κοκκινόφτας «καταφαίνονται οἱ στενοί δεσμοί συνεργασίας καί κοινωνίας τῶν δύο ἀρχαίων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν». (...ἔπεται ἡ συνέχεια).

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας.